

Борян Янев

Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“
Пловдив, България

**ВТОРИЧНАТА ОТОНИМНА АПЕЛАТИВИЗАЦИЯ КАТО ПРОБЛЕМ
НА ЛИНГВОКУЛТУРОЛОГИЯТА И НОРОДОПСИХОЛОГИЯТА
(С ОГЛЕД НА БЪЛГАРСКИЯ И НЕМСКИЯ
АНТРОПОНИМИКОН)**

(Резюме)

Настоящата статия разглежда сравнително непопулярен в българското езикознание ономастичен проблем – вторичната апелативизация на речниковия фонд на базата на възникнали вече антропоними. Възникването на отонимно нарицателно е своеобразна мисловна интерпретация на обектите и явленията от действителността, която го превръщат не само във фразеологичен обект, но и в когнитивен концепт, разкриващ сходствата и различията в народопсихологията на етносите. В настоящата статия са използвани 260 антропонима от историята (наполеон, дебелията Берта, вартоломеева нощ, валтасаров пир), литературата (донкихот, санчо панса, дулцинея, тарзан, отело, фигаро, И ти ли, Бруте?, клети Йорик!, колебая се като Хамлет) и митологията (от библейските легенди – пилат, Тома неверни, каинов знак, беден като Йов, целувката на Юда, и античните митове – афродита, покривалото на Изиди, храм на Мелпомена, сизифов труд, адамови одежди). Въз основа лексикалния материал стигаме до извода, че апелативизацията на личните имена започва с изменение в комуникативно-смысловите и денотативните отношения, каквито показват ексцерпираните единици.

Ключови думи: вторична апелативизация, лични имена, фразеологичен обект, когнитивен концепт

✉ Борян Янев
byanev@gmail.com

Публикувано: 30 декември 2014